

Silvester 31.12.2025

„Všetko má svoj čas“

Kazateľ 3,1–11

Text: *‘Všetko má svoj čas a každé počínanie pod nebom má svoju chvíľu: ... ‘Všetko krásne učinil vo svojom čase, aj večnosť im dal do srdc, len aby človek nevystihol od počiatku až do konca dielo, ktoré Boh vykonal.*

Stojíme na mieste, v okamihu, ktorý asi neviem presne pomenovať. Nie je to obyčajná chvíľa. Nie je to ani len koniec jedného kalendára a začiatok druhého. Podľa mňa každý prechod zo starého roku do Nového je symbolom toho, že stojíme **na prahu času**.

Prahy sú zvláštne miesta. Nie sú cieľom, ale prechodom. Nezostáva sa na nich dlho – a predsa si ich pamätáme. Aj tento večer, aj tento deň je prahom. Jednou nohou ešte stojíme v tom, čo bolo. V spomienkach, v rozhodnutiach, v radoostiach aj zlyhaniach uplynulého roka. A druhou nohou už skúšame, či nás unesie to, čo ešte nepoznáme. **Nie celkom koniec, nie celkom začiatok.**

Na Silvestra často hovoríme o konci. Na Nový rok zasa o začiatku. Ale pravda je, že **nie je to ani jedno, ani druhé**. Minulosť sa nedá zavrieť dverami. Vchádza s nami ďalej – v tom, kým sme sa stali. A budúcnosť sa ešte nedá uchopiť. Môžeme o nej len tušiť, snívať, dúfať. Tento okamih nás učí pokore: nepatríme ani tomu, čo už bolo, ani tomu, čo ešte len bude. Patríme **prítomnému okamihu pred Bohom**.

A práve tu k nám prehovára Kazateľ. Do tohto medzičasu, do tejto neistoty, do tohto tichého zastavenia neznie hlas optimistického plánovača ani hlas cynického skeptika. Prehovára **Kazateľ**. Nie ako ten, kto má všetky odpovede, ale ako ten, kto život prežil, premyslel, ochutnal v jeho radoosti aj prázdnote. A hovorí vetu, ktorá je prekvapivo jednoduchá: „**Všetko má svoj čas.**“

Nie termín, nie plán – ale čas. Termíny v rukách ľudí vytvárajú tlak, vinu, neistotu, strach, že niečo nestihnem. A plány sa nám rozpadajú práve vtedy, keď im najviac veríme a spoliehame sa na ne.

Kazateľ hovorí: „**Všetko má svoj čas.**“ Čas nie je to isté čo termín. Nedá sa urýchliť príkazom, nedá sa vynútiť. Čas sa dá len **priať**. A práve v tom je rozdiel medzi našim uvažovaním a Božou múdrosťou.

Keď Kazateľ hovorí o čase, nehovorí o chaose, ani o vlastnení času, ani o plánovaní. Hovorí o **Božom poriadku, ktorý nie vždy vidíme**. Sú veci, ktoré by sme chceli mať už za sebou, a ešte neskončili. Sú veci, na ktoré sa pripravujeme, a ešte neprišiel ich čas.

Kazateľ nevymenúva ideály, nevymenúva sny ani predstavy o tom, aký by život *mal byť*. Vymenúva **realitu života, takú, aká je**. Čas narodenia aj čas umierania. Čas plaču aj čas smiechu. Čas mlčania aj čas hovorenia. Akoby nám hovoril: pozri sa na svoj život bez prikrášľovania. Niektoré z tých časov by si si vybral/a. Iné by si najradšej preskočil/a. Lenže život sa nás často nepýta. Kazateľov text nie je manuálom, ako mať život pevne v rukách. Je to **priznanie pravdy**, že život pod kontrolou nemáme, *aj keď robíme všetko preto, aby sme ho mali a aby sme čas ovládli. Používame na to kalendáre a termínovníky. Poznáte to, nie?*

Kazateľové slová neznamenajú zúfalstvo zmierenia sa s osudom, ktorý je vopred daný. Aj keď naša tak výsostne „kresťanská“ hláška: „**Bude, ako Pán Boh dá, si pohráva s myšlienkou osudu*“. Ale Kazateľ nehovorí o osude. Nepovie: „*Všetko je chaos.*“ Nepovie: „*Všetko je náhoda.*“ Povie: „**Každá vec má svoju hodinu/svoj čas.**“ To znamená: aj keď čas neovládam, **čas nie je nezmyselný**. Má váhu. Má hranice. Má poriadok, ktorý často presahuje

naše chápanie. A práve tu sa dostávame k jadrú toho, k čomu nás Kazateľ na konci Starého roku/na začiatku Nového roku pozýva. **Pozýva nás k dôvere v Božie konanie v správnom čase.** Tá dôvera spočíva v tom, že nemusíme všetko pochopiť, všet-kému rozumieť, všetko mať naplánované a zatermínované, aby sme v živote mohli kráčať dopredu.

Dnešok nie je výzvou k tomu, aby sme mali jasno vo všetkom. Nie je to skúška, v ktorej by sa hodnotilo, či máme odpovede na všetky otázky, alebo či vieme presne pomenovať, čo bolo správne a čo nie, a ani či vieme definovať a naplánovať to, čo má prísť a ako to má vyzeráť. Táto chvíľa, tieto naše dnešné bohoslužby, sú pozvaním, aby sme sa **na chvíľu zastavili**. Nie preto, že už máme všetko hotové, všetko naplánované, všetko pripravené. Ale preto, že **čas nepotrebuje náš dohl'ad, aby mohol plynúť ďalej**. Sme pozvaní, aby sme pustili svoj čas, čas nezmeraný, nepočítaný, nezrovnávaný s našimi plánmi a očakávaniami a dovolili mu len tíško plynúť. Slovaní Kazateľa nie sme pozvaní k tomu, aby sme panikárili, ale aby sme urobili niečo veľmi vzácne: **nadýchli sa**.

Niekedy dávajú na facebooku také krátke relaxačné videá. Vidíte tam guľičku, ktorá ide hore, chvíľu sa pohybuje po rovnej priamke a potom ide dole a zasa sa pohybuje chvíľu po rovnej priamke a potom zasa hore a tak sa to opakuje. A vy máte podľa tejto guľičky dýchať. Keď ide guľička hore, pomaly sa nadychujete, keď pokračuje rovno, zadržíte dych, aby sa vaše vnútro skl'udnilo, keď ide guľička dole, pomaly vydychujete až do úplného výdychu a zasa sa chvíľu pripravujete na nádych. Ak sa na to sústredíte, postupne prestanete vnímať čas a on bude plynúť okolo vás, ale vás udrží v prítomnom okamihu.

Priznám sa, že niekedy si dovoľím urobiť toto malé intermezzo v mojom živote. Aby som sa nadýchla. Nie aby som utiekla od mojich povinností a požiadaviek života, ale ako návrat k sebe a k svojmu Bohu. Ako priznanie sama sebe, že **život nie sú len termíny, plány, povinnosti, ale aj to, čo môžem prijať ako dar. A tým darom je prítomný okamih**.

Stačí, že som. Nemusím byť vždy silná, nemusím byť vždy pripravená, nemusím mať vo všetkom jasno a na všetko odpovede. Stačí, že som. V danom okamihu, v prítomnej chvíli s mojím nebeským Otcom. On nemeria čas môj života podľa môjho výkonu, ani podľa dodržaných termínov, ani podľa splnených plánov. On túži prežiť so mnou i s Tebou prítomnú chvíľu.

„**Všetko má svoj čas...**“ – ako často zabúdame, že práve prítomná chvíľa je darom Božej prítomnosti. A práve jej prijatie, jej okamih, v ktorom nemusím nič dokazovať, len byť, je presne tým dokonalým načasovaním Môjho nebeského Otca.

Kľúčová veta v 11. verši: „**Všetko krásne učinil vo svojom čase...**“ nehovorí o príjemných veciach a okamihoch, ani o okamihoch a časoch, ktoré sú pre nás naozaj krásne. Hebr. „*ya_peh*“ znamená doslova **vhodné, primerané, zmysluplné, správne zasadené**. A to platí aj o veciach, ktoré nás boľia. O udalostiach a situáciách, ktorým nerozumieme. Aj rokoch, mesiacoch, týždňoch a dňoch, ktoré by sme najradšej zabudli.

Kazateľ nás nepresviedča, že všetko je dobré. Ale že **Pán Boh nie je prekvapený tým, čo sa deje**. A že náš život nie je o tom, čo všetko som nestihla, čo všetko ma zasiahlo, ale o dôvere, že **všetko, celý svoj čas, môžem vložiť do rúk Toho, kto čas stvoril**.

A napokon Kazateľ hovorí zvláštnu vec: „**aj večnosť im dal do srdc...**“ Sme bytosti času – máme dátumy, roky, kalendáre. A predsa v nás žije **túžba po niečom, čo čas presahuje**. A práve toto poznanie Kazateľa, táto túžba, ktorá siaha za hranice nášho pozemského života, prinášajú oslobodenie. Podľa slov Kazateľa, že „**človek nevystihol od počiatku až do konca dielo, ktoré Boh vykonal**“, nemusíme všetkému rozumieť, aby sme mohli dôverovať. Nemusíme poznať celý plán, aby sme mohli kráčať ďalej. Kazateľ nás neučí, ako čas ovládať,

a ako ho nasekať do termínov a kalendárov, ale ako žiť v darovanom čase nášho života pred Pánom Bohom.

Možno nie sme so všetkým spokojní, čo bolo v Starom roku. A predpokladám, že Nový rok je aj pre vás, rovnako, ako pre mňa, neznámou premennou. Ale to, čo vieme, je **komu patrí čas a komu patríme my.**

Preto môžeme Starý rok ukončiť s dôverou, že aj jeho čas bol napokon v Božích rukách. A do Nového roku vstúpiť nie s istotou odpovedí a splnených plánov, ale s istotou dôvery, že **náš Pán a Boh, môj a tvoj nebeský Otec, drží aj čas Nového roku vo svojich rukách a s ním drží aj nás.** Amen.